

Fyra kornsorter och två skördetidpunkter

SAMMANFATTNING

Säsongen gav två helt skilda resultat: Det ena gav en kraftig skördeökning, då sidoskotten kunde matas och bidra till skörden, medan det andra inte gav någon skördeskillnad men visade väl en ökad risk för liggsäd och strårbrytning om man väntar för länge med skörden. Det syntes ingen skillnad i proteinhalt i något av försöken av att vänta med att skörda någon av sorterna senare.

Inledning

Syftet med försökets utformning av L7-410, Fyra kornsorter och två skördetidpunkter, är att belysa en frågeställning som lyfts vid flera tillfällen då odlare har upplevt skillnader i maltkornskvalitet om man låter fälten få mogna färdigt, då speciellt i form av en höjd proteinhalt. Försöken finansierades av SLF och försöksringarna i Skåne.

Försöksplan och försökens placering

Fyra sorter valdes ut och såddes med åtta upprepningar. De kombisåddes med 100 kg N/ha och kompletteringsgödslades med 40 kg N/ha i DC 31–32. Fyra upprepningar skördades när lantbrukaren skördade och fyra stod ytterligare 14 dagar innan de skörades.

Sorterna som användes i försöket var:

- KWS Irina
- Salome
- RGT Planet
- Laureate

Två försök utfördes denna säsong och placerades på Alnarps egendom och Sandby gård.

- Alnarp såddes den 14 april, skördades första gången den 12 augusti och andra gången den 24 augusti.

- o mo LL med 18 % ler och 9,3 % mull

- Sandby gård såddes den 15 april, skördades första gången den 3 augusti och andra gången den 15 augusti.

- o sa LL med 16 % ler och 5,6 mull

Vädret under odlings säsongen summeras månadsvis i tabell 1 samt mellan sådd och skördetidpunkt 1 i tabell 2. Ur dessa går att läsa att det varit varmare och fuktigare på Alnarp än på Sandby gård och att sistnämnda hade en större solinstrålning, trots att det försöket stod tio dagar kortare än det på Alnarp. Juniregnet på Alnarp kom först efter den 23 juni i några större mängder, så det var torrt under en sexveckorsperiod som satte sina spår på avkastningsnivån. De 16 mm som kom en vecka tidigare på Sandby gård räddade skörden, trots den extremt torra maj. Mellan skördetidpunkterna är det fortsatt samma tendens som det varit under hela säsongen.

Tabell 1. Sammanställning av vädret månadsvis under växtodlingsåret på Alnarp respektive Sandby gård

	April		Maj		Juni		Juli		Augusti	
	Alnarp	Sandby gård	Alnarp	Sandby gård	Alnarp	Sandby gård	Alnarp	Sandby gård	Alnarp	Sandby gård
Medeltemp	6,9	6,3	14,1	12,0	17,5	15,7	18,3	17,2	16,8	15,9
Tempsumma	116,7	101,3	437,5	372,2	524,4	471,4	568,3	534,0	387,5	238,1
Nederbörd, mm	29,4	39,6	17,4	7,4	78,4	39,0	63,0	63,0	35,0	8,4
Solinstråln, tot (MJ/m ²)	219,1	245,1	662,7	697,7	609,2	685,8	572,0	668,0	356,8	270,0

Tabell 2. Summering av vädret från sådd till första skördetidpunkt samt vad som hände därefter

	April-Aug 1:a sk.tidpkt.		Mellan sk. 1 och sk. 2	
	Alnarp	Sandby gård	Alnarp	Sandby gård
Medel temp			16,9	15,8
Tempsumma	2034,4	1717	202,4	189,6
Nederbörd, mm	223,2	157,4	23,2	8,4
Solinstråln, tot (MJ/m ²)	2419,8	2566,6	175,6	204,3
Antal dagar	121	111	12	12

Resultat och diskussion

I tabell 3 redovisas resultatet från årets försök på Sandby gård, där det som utmärker detta försök är hur kraftigt skörden stiger mellan de två skördetidpunkterna samt den höga vattenhalten vid skördetidpunkt 1. Detta resultat visar att beståndet gav en del sidoskott, trots det torra året, och de gavs möjligheten att mata klart och bidra till en högre skörd mellan de båda tidpunkterna. När det gäller proteinhalten sker det ingen förändring, trots den kraftiga skördeökningen mellan de två tidpunkterna.

I tabell 4 redovisas resultatet från årets försök på Alnarp, där det är skillnader redan vid axräkningen med fler ax i Laureate och KWS Irina

än hos Salome och RGT Planet. Inför skörd vid andra tidpunkten har både stråstyrkan blivit sämre och mängden strårbrytningar ökat i alla sorter, utom KWS Irina. På denna försöksplats sker det ingen ökning i skörd mellan de två tidpunkterna, trots att det var en högre vattenhalt vid första skördetidpunkt kontra den andra. Anledningen är att beståndet redan till första skördetidpunkt mognat klart. Sedan har torkan tidigare på säsongen under den viktiga skottreduktionsfasen begränsat skördepotentialen i försöket då det var en klart lägre skörd i detta försök. När det gäller proteinhalten syns det inte några skillnader mellan de två skördetidpunkterna i detta försöket heller.

Tabell 3. Graderingar, skörd och kvalitetsparametrar på vårkorn i försöket på Sandby

		Ax/m ²	Strårbrytning, %	Stråstyrka, %	Skörd, kg/ha kärna 15%	Rel tal	Vattenhalt, %	Proteininhalt, % av TS	TKV, g	Rymdvikt, g/l	Sortering, % kärnor >2,5 mm
Tidpunkt 1	KWS Irina	796 a	2,0	95	9 760 e	Ref. A 100	20,6 b	11,1	58,4 bc	732 bc	98,3 cd
	Salome	863 a	2,0	95	10 090 de	103	19,4 c	11,2	56,9 c	750 a	97,8 d
	RGT Planet	794 a	2,0	95	10 280 d	105	20,8 b	11,3	59,6 ab	746 a	98,7 abc
	Laureate	870 a	2,0	95	10 460 d	107	23,0 a	10,6	60,4 a	726 bc	98,5 bc
Tidpunkt 2	KWS Irina	804 a	5,0	95	12 100 bc	Ref. B 100	16,4 d	11,1	59,6 ab	725 c	99,0 ab
	Salome	874 a	5,0	95	11 920 c	98	16,1 d	11,2	56,9 c	741 ab	98,8 abc
	RGT Planet	801 a	5,0	95	12 370 b	102	16,7 d	11,0	59,3 ab	737 abc	99,3 a
	Laureate	872 a	5,0	95	12 820 a	105	16,1 d	10,8	61,0 a	726 c	99,2 a

Tabell 4. Graderingar, skörd och kvalitetsparametrar på vårkorn i försöket på Alnarp

		Ax/m ²	Strårbrytning, %	Stråstyrka, %	Skörd, kg/ha kärna 15%	Rel tal	Vattenhalt, %	Proteininhalt, % av TS	TKV, g	Rymdvikt, g/l	Sortering, % kärnor >2,5 mm
Tidpunkt 1	KWS Irina	958 abc	0,0 b	100 a	7 460 cd	Ref. A 100	19,5 a	10,9	58,7 bc	679 b	98,1 bef
	Salome	875 bc	1,5 b	100 a	7 940 abc	106	18,2 b	10,9	58,0 bc	706 a	97,6 hi
	RGT Planet	813 c	2,3 b	100 a	7 980 ab	107	19,4 a	10,7	58,3 bc	706 a	98,5 acd
	Laureate	1118 a	2,0 b	100 a	8 070 ab	108	19,3 a	10,6	60,7 a	697 ab	98,4 abcd
Tidpunkt 2	KWS Irina	994 ab	6,3 b	90 b	7 410 bd	Ref. B 100	15,6 d	10,7	57,8 c	684 b	98,0 dfh
	Salome	879 bc	16,3 a	85 b	7 700 abc	104	15,7 d	10,6	57,0 c	694 ab	97,7 gi
	RGT Planet	893 bc	23,8 a	85 b	7 890 ac	106	16,1 c	10,6	58,1 c	702 a	98,7 ab
	Laureate	1059 a	16,3 a	84 b	7 750 abc	105	15,7 d	10,8	60,0 ab	681 b	98,3 ce